

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 903

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 2 octombrie 2025

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR			
57.	— Hotărâre privind adoptarea opiniei referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor — Pactul pentru o industrie curată: o foaie de parcurs comună pentru competitivitate și decarbonizare — COM (2025) 85 2		
58.	— Hotărâre privind adoptarea opiniei referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor — Plan de acțiune industrială pentru sectorul european al autovehiculelor — COM (2025) 95 3–4		
59.	— Hotărâre privind adoptarea opiniei referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor — Un plan de acțiune european privind oțelul și metalele — COM (2025) 125 4–5		
60.	— Hotărâre privind adoptarea opiniei referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor — Plan de acțiune european privind securitatea cibernetică a spitalelor și a furnizorilor de servicii medicale — COM (2025) 10 5–6		
61.	— Hotărâre privind adoptarea opiniei referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și		
		Comitetul Regiunilor — Planul de acțiune privind competențele de bază — COM (2025) 88..... 6–7	
		62.	— Hotărâre privind adoptarea opiniei referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor — Uniunea competențelor — COM (2025) 90 7–8
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE			
		10.	— Decizie a președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon privind încetarea concesiunii acordate prin Licența de concesiune a activității miniere de exploatare a ardeziei nr. 5.731/18.11.2004 din perimetrul Ciolanul Mare, județul Mehedinți, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale și Societatea MERIDIAN CC — S.R.L., aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.222/2008..... 8
		681.	— Ordin al președintelui Agenției Naționale pentru Sport pentru aprobarea Reglementărilor privind formarea și perfecționarea în domeniul educației fizice și sportului 9–11
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE			
			Decizia nr. 252 din 23 iunie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept) 12–16

ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE

privind adoptarea opiniei referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor — Pactul pentru o industrie curată: o foaie de parcurs comună pentru competitivitate și decarbonizare — COM (2025) 85

În temeiul prevederilor art. 67 și ale art. 148 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 373/2013 privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene și ale art. 165-190 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Luând în considerare Opinia nr. 7c-21/485, adoptată de Comisia pentru afaceri europene în ședința din 9 septembrie 2025, Camera Deputaților:

1. susține direcțiile Pactului pentru o industrie curată, și anume decarbonizarea, reindustrializarea și inovarea, precum și sprijinirea industriilor energointensive și sectorului tehnologiilor curate;

2. salută precizarea în comunicare a imperativului analizării întregului lanț valoric industrial, precum și identificarea factorilor determinanți pentru întreprinderi, inclusiv a factorilor favorizanți orizontali;

3. susține accesul la energie la prețuri accesibile; sprijină, în acest context, integrarea deplină a pieței unice a energiei și arată că, din perspectiva României, este deosebit de relevantă accelerarea realizării interconexiunilor Europei de Vest cu Europa de Sud-Est, în scopul cuplării piețelor europene, încurajării competiției și promovării competitivității prețurilor;

4. subliniază rolul strategic al României în cadrul Pactului pentru o industrie curată, prin poziționarea sa ca hub energetic și industrial în Europa de Sud-Est, cu o contribuție directă la securitatea energetică a Uniunii și la interconectarea piețelor regionale;

5. consideră prioritară accelerarea interconexiunilor energetice ale României cu Republica Moldova, Ucraina și statele din Balcani, ca element esențial pentru integrarea completă a pieței unice a energiei și consolidarea stabilității regionale;

6. recomandă acordarea unei atenții deosebite infrastructurii critice pentru proiectele energetice prezente și viitoare din Marea Neagră, în contextul obiectivului asigurării autonomiei strategice a Uniunii Europene și al strategiei Uniunii pentru Marea Neagră;

7. atrage atenția asupra faptului că prețul energiei electrice rămâne principala problemă pentru industriile energointensive, ceea ce duce la afectarea competitivității în raport cu competitorii globali; recomandă crearea unor stimulente clare pentru industriile energointensive, în scopul investițiilor în decarbonizare;

8. subliniază nevoia de investiții în mari capacități de producție a energiei curate prin măsuri de reducere a birocrației, accelerarea procedurilor de autorizare pentru proiecte energetice, investiții în rețele și stocare a energiei pentru a reduce volatilitatea producției de energie regenerabilă și a echilibra sistemele energetice;

9. subliniază importanța promovării principiului neutralității tehnologice pentru transformarea sectorului industrial și aportul pieței gazelor la această transformare;

10. susține promovarea unor politici solide pentru încurajarea cererii de produse „curate” în Uniune, în acord cu Regulamentul (UE) 2024/1.735 privind industria „zero net”;

11. subliniază rolul de catalizator al investițiilor publice în scopul atragerii capitalului privat, care poate revitaliza baza industrială a Uniunii;

12. recomandă stabilirea unor condiții concurențiale echitabile în sectoarele cele mai expuse concurenței neloiale din afara Uniunii și care sunt vizate de obiective de decarbonizare mai stricte în comparație cu concurenții internaționali și propune monitorizarea atentă a Mecanismului de ajustare a carbonului la frontieră, în perspectiva îmbunătățirii funcționării sale;

13. susține principiile economiei circulare, dată fiind dependența Uniunii de importuri de materii critice, și recomandă măsuri de sprijinire a reciclării și reutilizării, precum și punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2024/1.252 — Actul privind materiile prime critice — pentru a asigura aprovizionarea din surse sigure și locale;

14. încurajează introducerea unui mecanism de deducere accelerată a amortizării pentru investițiile întreprinderilor mici și mijlocii în echipamente cu emisii reduse de carbon;

15. invită Comisia Europeană să evalueze impactul cumulativ al raportărilor privind aspectele de mediu, sociale și de guvernare asupra costurilor de conformare ale întreprinderilor mici și mijlocii și să propună reducerea sarcinilor administrative;

16. așteaptă cu interes configurarea parteneriatelor pentru comerț și investiții curate;

17. recomandă acordarea unei atenții deosebite formării competențelor în sectoarele industriale vizate de tranziția către o economie verde și creării și păstrării unor locuri de muncă înalt calificate;

18. propune crearea unui Centru european de excelență pentru competențe verzi și digitalizare industrială în România, care să implice universitățile, institutele de cercetare și mediul privat, având rolul de a pregăti forța de muncă pentru sectoarele-cheie ale tranziției verzi;

19. sprijină revizuirea Regulamentului (UE) 2021/1.056 de instituire a Fondului pentru o tranziție justă, în perspectiva următorului cadru financiar multianual;

20. sprijină instituirea Observatorului european al tranziției echitabile, în scopul monitorizării și analizării efectelor pe care tranziția către o economie verde le are în plan social și asupra pieței muncii;

21. recomandă crearea unui instrument de convergență economică între statele membre și orientarea unor fonduri europene dedicate către regiunile mai puțin dezvoltate.

Această hotărâre a fost adoptată de către Camera Deputaților în ședința din 1 octombrie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
NATALIA-ELENA INTOTERO

București, 1 octombrie 2025.
Nr. 57.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE

**privind adoptarea opiniei referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European,
Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor —
Plan de acțiune industrială pentru sectorul european al autovehiculelor — COM (2025) 95**

În temeiul prevederilor art. 67 și ale art. 148 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 373/2013 privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene și ale art. 165-190 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Luând în considerare Opinia nr. 7c-21/487, adoptată de Comisia pentru afaceri europene în ședința din 9 septembrie 2025, Camera Deputaților:

1. susține Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind Planul de acțiune industrială pentru sectorul european al autovehiculelor;

2. recomandă tranziția la mobilitate curată prin armonizarea țintei privind emisiile de CO₂ pentru autoturisme și camioane prin modificarea Regulamentului pentru evaluarea respectării țintei de emisii pentru anii 2025, 2026 și 2027 combinați;

3. susține simplificarea reglementărilor și garantarea unui mediu de afaceri competitiv prin condiții de concurență echitabile și prin diversificarea aprovizionării și asigurarea accesului la piețe, inclusiv din țări terțe;

4. recomandă explorarea condițiilor de aplicat investițiilor străine în sectorul autovehiculelor, inclusiv atunci când este prezentă finanțarea publică;

5. subliniază importanța unei abordări strategice a acțiunilor menite să redreseze sectorul auto — sector de relevanță majoră pentru industria națională, deținător al unei ponderi semnificative în economia României;

6. susține activitatea tehnică în curs desfășurată de statele membre pentru a identifica un posibil proiect important de interes european comun (IPCEI) referitor la vehiculele nepoluante, conectate și autonome, asigurându-se, în același timp, că acesta este accesibil IMM-urilor inovatoare;

7. susține inițiativa Fondului pentru inovare de a pune la dispoziție 1,8 miliarde de euro în următorii doi ani pentru sprijinirea întreprinderilor producătoare de baterii din Uniunea Europeană (UE), astfel asigurând tranziția către mobilitate curată prin stimularea producției de baterii și componente eficiente din punct de vedere energetic;

8. propune îmbunătățirea competențelor și abordarea dimensiunii sociale prin pregătirea forței de muncă pentru noile tehnologii și evitarea șomajului cu ajutorul Observatorului european al tranziției echitabile, astfel încât recalificarea angajaților din domeniul autovehiculelor să fie asigurată;

9. se impun dezvoltarea infrastructurii pentru combustibili alternativi ca punct de pornire pentru actualizarea și modernizarea parcului auto național, precum și aducerea la standarde europene a serviciilor de alimentare oferite în domeniul naval și aerian;

10. recomandă studierea metodelor alternative de producere a combustibililor surogat, cum ar fi Procesul Fischer-Tropsch de conversie a monoxidului de carbon și hidrogenului în hidrocarburi standardizate, combustibile în motoarele care se află în utilizare în diversele sectoare publice;

11. recomandă studierea metodei Bergius pentru producerea de hidrocarburi lichide prin hidrogenarea cărbunului bituminos în condiții de presiune și temperatură ridicată, pentru a fi utilizate ca substanțe combustibile alternative;

12. recomandă studierea metodei Karrick care, prin procedee de carbonizare și piroliză la temperaturi scăzute a derivatelor de carbon, poate obține combustibili secundari, alternativi, precum și gaze de sinteză combustibile compuse în mare parte din hidrogen și monoxid de carbon;

13. subliniază faptul că industria auto europeană este un pilon important al economiei UE, fiind un sector major în ceea ce privește producția și locurile de muncă, iar acest sector va funcționa eficient doar în strânsă legătură cu tranziția ecologică prin necesitatea de a reduce emisiile poluante, tranziția digitală prin integrarea tehnologiilor de vârf, cum ar fi vehiculele autonome și conectate, globalizarea pieței prin concurența tot mai intensă de la producătorii din afaceri noneuropene și schimbările de reglementare prin presiuni din partea legislației UE, cum ar fi standardele stricte de emisii și cerințele de siguranță;

14. subliniază importanța Master Planului General pentru Transporturi în România (MPGT) pentru implementarea unui sistem de transport eficient economic, sustenabil, sigur, cu impact redus asupra mediului, abordând două direcții principale: dezvoltarea infrastructurii de transport de-a lungul rețelei TEN-T și modernizarea infrastructurii de transport existente;

15. recomandă colaborarea cu Ministerul Energiei care, prin specificul activității sale, poate susține următoarele puncte: pilonul Inovare și digitalizare, pilonul Mobilitate curată, pilonul Competitivitate și reziliența lanțului de aprovizionare, pilonul Competențe și dimensiunea socială, pilonul Îmbunătățirea accesului nostru pe piață, asigurarea unor condiții de concurență echitabile și garantarea securității noastre economice;

16. recomandă promovarea proiectului de realizare a ciclului integrat de producție (minereu de cupru — produs finit) în industria cuprului din România, prin identificarea unui investitor strategic pentru producerea în țară a produselor finite din cupru în concordanță cu dezvoltarea industriei auto, pentru a reduce importurile de produse similare din alte țări;

17. recomandă asigurarea exploatării superioare a grafitului în România, în vederea producerii pe teritoriul țării a bateriilor;

18. recomandă sprijinirea industriei producătoare de componente și subansamble pentru mașini electrice;

19. atrage atenția asupra faptului că România este un mare importator de mașini uzate, în principal din alte state membre ale UE, astfel încât, pe baza statisticilor de la Direcția Generală Permise de Conducere și Înmatriculări, în 2021 peste 50% din parcul auto era format din autovehicule mai vechi de 16 ani, iar ponderea acestora a crescut în 2022;

20. se impun un grad ridicat de discernământ și o bună informare tehnică în selectarea vehiculelor care trebuie eliminate din circulație. Vârsta unui vehicul nu este întotdeauna direct proporțională cu poluarea pe care vehiculul o produce, aici intervenind o multitudine de factori de natură tehnică, printre care se află gradul de uzură, gradul de întreținere, stilul de exploatare, frecvența de exploatare, calitatea combustibililor, temperaturile exterioare etc.;

21. subliniază faptul că stațiile de inspecție tehnică periodică de la nivel național, prin funcționarea lor corectă, alături de verificările efectuate cu strictețe de către Registrul Auto Român, pot avea un rol mai important în atingerea obiectivelor de reducere a poluării decât multe procese de supra-reglementare în domeniul transporturilor, ele acționând ca un filtru capabil să discearnă între un vehicul relativ nou, dar cu întreținere precară, care poluează mai mult decât un vehicul cu o vârstă mai mare, dar cu întreținere perfectă a sistemelor, care gestionează funcționarea motorului și sistemul de tratare a compușilor rezultați în urma proceselor de combustie;

22. atrage atenția asupra cantităților considerabile de deșeuri complexe rezultate din vehiculele scoase din uz de care România trebuie să se ocupe prin centrele de dezmembrare existente care nu dețin tehnologiile necesare, pentru a recupera o cantitate de componente și materiale atât de mare pe cât ar fi posibil cu ajutorul tehnologiilor de ultimă generație utilizate în alte țări precum Germania, Austria, Franța sau Japonia;

23. atrage atenția asupra procesului de reciclare auto din România, unde vehicule scoase din uz ajung fie în centrele de dezmembrări auto, fie în centrele de reciclare de tip Remat unde, de obicei, materialele metalice sunt separate de cele nemetalice în vederea reciclării, iar de cele mai multe ori doar metalele ajung să fie reciclate;

Această hotărâre a fost adoptată de către Camera Deputaților în ședința din 1 octombrie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
NATALIA-ELENA INTOTERO

București, 1 octombrie 2025.
Nr. 58.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE

**privind adoptarea opiniei referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European,
Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor —
Un plan de acțiune european privind oțelul și metalele — COM (2025) 125**

În temeiul prevederilor art. 67 și ale art. 148 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 373/2013 privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene și ale art. 165-190 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Luând în considerare Opinia nr. 7c-21/488, adoptată de Comisia pentru afaceri europene în ședința din 9 septembrie 2025, Camera Deputaților:

1. susține Planul de acțiune european pentru oțel și metale, din perspectiva importanței strategice a acestor sectoare, și consideră că se impun soluții și măsuri eficiente pentru redresarea și stimularea cererii interne în Uniunea Europeană (*Uniune*);

2. subliniază importanța asigurării coerenței depline dintre planul de acțiune, Pactul pentru o industrie curată și Planul de acțiune pentru o energie la prețuri accesibile, inclusiv din perspectiva abordării dificultăților cu care se confruntă actorii din lanțurile valorice ale oțelului și metalelor;

3. recomandă acordarea unei atenții deosebite măsurilor de reducere a prețurilor energiei, de natură să restabilească competitivitatea internațională a sectoarelor oțelului și metalelor și să protejeze locurile de muncă, în contextul edificării unei uniuni reale a energiei;

24. recomandă promovarea și cultivarea spiritului civic în sensul evitării risipei în domeniul transporturilor, astfel încât vehiculele să nu fie percepute de către populație ca fiind bunuri de consum, ci bunuri durabile, atât din punctul de vedere al definiției economice, cât și din punct de vedere practic;

25. recomandă reglementări de natură practică menite să asigure reparabilitatea vehiculelor un număr minim de ani de la data producției, stabilit prin lege, pentru ca acestea să nu devină consumabile sau contribuitori majori la gradul de poluare din pricina imposibilității tehnice sau nefezabilității economice a reparațiilor sistemelor de propulsie și tratare a gazelor de evacuare;

26. atrage atenția asupra faptului că vor trebui aplicate modificări asupra reglementărilor de protecție a consumatorului prin prisma faptului că puterile generate de motoarele vehiculelor electrice alimentate din baterii variază mult în funcție de gradul de încărcare al bateriei, temperaturile exterioare, temperaturile bateriilor etc., fenomen care va genera nemulțumiri în rândul consumatorilor pe motivul achiziționării unui vehicul cu putere variabilă;

27. recomandă efectuarea de studii amănunțite pentru a putea face distincția clară între ceea ce considerăm un vehicul nepoluant și un vehicul care, deși aparent nu poluează în exploatare, poluează în momentul producției și în momentul casării.

4. solicită adoptarea la nivel european a unor măsuri eficiente pentru sprijinirea sectoarelor oțelului și metalelor în perioada de tranziție către o energie curată și eficiența sistemului energetic, precum și accelerarea dezvoltării infrastructurii pentru hidrogen destinate acestor sectoare;

5. salută precizarea caracterului neutru din punct de vedere tehnologic al investițiilor în decarbonizare și apreciază că soluțiile care contribuie la eforturile de decarbonizare trebuie să ia în considerare factorii relevanți de ordin economic, social și de mediu;

6. susține necesitatea abordării riscului de eludare a obiectivelor vizate de mecanismul de ajustare a carbonului la frontieră, precum și îmbunătățirea acestui mecanism, în scopul asigurării competitivității industriale din Uniune în raport cu concurenții internaționali;

7. consideră esențiale acțiunile întreprinse la nivel internațional pentru gestionarea efectelor comerciale negative cauzate de supracapacitățile mondiale de producție;

8. sprijină ferm inițiativele de la nivelul Uniunii în scopul combaterii concurenței neloiale din țări terțe și propune actualizarea permanentă a măsurilor de apărare comercială în sectoarele vizate de planul de acțiune împotriva concurenței neloiale la nivel mondial, inclusiv prin adaptarea categoriilor de produse supuse măsurilor de apărare comercială;

9. propune promovarea unor măsuri în vederea păstrării deșeurilor metalice și de oțel în Uniune, în scopul securizării accesului la materii prime critice, și recomandă monitorizarea permanentă, la nivelul Uniunii, a importurilor și exporturilor lor din, respectiv în țări terțe; amintește relevanța realizării unei piețe unice pentru sporirea caracterului circular al deșeurilor metalice și de oțel;

10. susține măsurile de apărare a locurilor de muncă industriale de calitate și recomandă sprijinirea corespunzătoare a zonelor geografice concentrate pe activități din sectoarele oțelului și metalelor și acordarea unei atenții deosebite efectelor de ordin social ale transformării acestor sectoare, în particular cu referire la reconversia profesională, alături de sprijinirea adecvată a inovației;

11. evidențiază provocările cu care se confruntă investițiile în decarbonizarea acestor sectoare industriale, ceea ce reclamă predictibilitatea cadrului de reglementare;

12. sprijină crearea unui cadru referitor la piețele-pilot pentru produse ecologice și încurajarea, în achizițiile publice ecologice, a unor ținte procentuale pentru produse provenite din tehnologii fără emisii de carbon sau cu emisii reduse de carbon.

Această hotărâre a fost adoptată de către Camera Deputaților în ședința din 1 octombrie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
NATALIA-ELENA INTOTERO

București, 1 octombrie 2025.
Nr. 59.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE

privind adoptarea opiniei referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor — Plan de acțiune european privind securitatea cibernetică a spitalelor și a furnizorilor de servicii medicale — COM (2025) 10

În temeiul prevederilor art. 67 și ale art. 148 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 373/2013 privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene și ale art. 165-190 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. – Luând în considerare Opinia nr. 7c-21/515, adoptată de Comisia pentru afaceri europene în ședința din 16 septembrie 2025, Camera Deputaților:

1. susține Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor referitoare la Planul de acțiune european privind securitatea cibernetică a spitalelor și a furnizorilor de servicii medicale;

2. recomandă prevenția ca prim pilon de apărare în lupta cu atacurile cibernetice, folosind măsuri de pregătire consolidate, cum ar fi orientări privind punerea în aplicare a practicilor prioritare în materie de securitate cibernetică;

3. subliniază importanța sistemului triunghiular de apărare compus din prevenție, detecție-identificare și răspuns adecvat împotriva eventualelor atacuri cibernetice care pot avea loc fie sub formă materializată (acțiune fizică), fie sub formă dematerializată (software);

4. susține introducerea de vouchere de securitate cibernetică pentru a oferi asistență financiară microîntreprinderilor, spitalelor mici și mijlocii, respectiv furnizorilor de servicii medicale pentru a putea accesa resurse de învățare în materie de securitate cibernetică;

5. recomandă instruirea personalului cu acces direct la infrastructură și informații critice pentru a putea asigura respectarea reglementărilor de confidențialitate privind datele pacienților și condițiile specifice de garantare a dreptului la protecția vieții private, prin asigurarea conformității cu legislația aplicabilă în Uniunea Europeană privind protecția datelor cu caracter personal;

6. consideră că se impune descurajarea tentativelor de atacuri cibernetice prin utilizarea setului de instrumente pentru diplomația cibernetică, un răspuns diplomatic comun al Uniunii Europene (UE) la activitățile cibernetice răuvoitoare;

7. recomandă implementarea de sisteme Firewall duale, de tip IDS/IPS: IDS pentru detecția intruziunilor în sistem și IPS pentru identificarea amenințărilor și luarea măsurilor semiautomatizate, preemptive care sunt impuse de planurile de prevenție și protecție împotriva amenințărilor cibernetice ale instituțiilor, cu respectarea prevederilor din Legea nr. 362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelilor și sistemelor informatice, cu modificările și completările ulterioare;

8. susține folosirea soluțiilor de tip antivirus și software specific de gestiune, precum și întreținerea și menținerea la zi a acestor sisteme de administrare și protecție;

9. subliniază importanța instruirii și formării angajaților în scopul conștientizării riscurilor de securitate cibernetică și al aplicării celor mai bune practici pentru protejarea datelor împotriva celor mai noi metode de atac cibernetic, folosind astfel prevenția ca prim pilon de apărare împotriva unui eventual atac;

10. subliniază importanța realizării de copii de rezervă ale datelor critice atât ale sistemelor medicale, cât și ale pacienților și a depozitării lor în locuri sigure, care respectă principiile de separare fizică a stocării datelor de avarie, utilizând medii de înregistrare rezistente și conforme cu standardele de confidențialitate, integritate și disponibilitate;

11. recomandă respectarea schemei „3-2-1” de salvare a datelor, care impune efectuarea de 3 copii de rezervă, pe cel

puțin două medii de stocare diferite, din care cel puțin o copie să fie depozitată într-un spațiu separat;

12. recomandă utilizarea unei scheme de rotație a salvării datelor, folosind algoritmi de tip „Turnul Hanoi” care permit 2n-1 rotații ale seturilor de date de recuperare în caz de avarie;

13. atenționează asupra situației creșterii numărului atacurilor de tip ransomware, care poate necesita scheme de salvare a datelor mai complexe decât 3-2-1, cum ar fi strategiile de tip 3-2-1-1-0, în care 3 copii de siguranță se stochează pe 2 medii diferite, 1 copie într-un loc extern și 1 copie fără legătură fizică directă de comunicare cu exteriorul, iar datele sunt monitorizate pentru a asigura salvarea lor cu 0 erori;

14. atenționează asupra necesității implementării de planuri centralizate și standardizate la nivel național, de recuperare în caz de atac, prin asigurarea paralelismului și dualității sistemelor critice, de susținere a vieții și de administrare a datelor pacienților pentru recuperare rapidă în cazul unui eveniment cibernetic distructiv;

15. recomandă colaborarea cu Directoratul Național de Securitate Cibernetică (DNSC) pentru securitatea, confidențialitatea, integritatea și disponibilitatea în spațiul cibernetic național, precum și pentru evaluarea impactului noilor tehnologii asupra securității cibernetice și dezvoltarea de programe de instruire și certificare în domeniu;

16. recomandă respectarea principiilor de izolare a rețelelor de comunicații de date ale dispozitivelor medicale critice, utilizând tehnici de segregare și de comunicare prin Ethernet unidirecțional (UDE) și rutare unidirecțională (UDRL);

17. atrage atenția asupra importanței calității software-ului și a instruirii personalului cu acces la sistemele de gestionare a

aparaturii medicale de monitorizare, de susținere a vieții și de terapie intensivă, cum ar fi: sisteme de anestezie, dializă, ventilare mecanică, pompe de insulină, defibrilatoare, generatoare de ritm cardiac, aparate de radioterapie și chirurgie robotică, precum și sisteme de monitorizare a funcțiilor vitale, electrocardiografie, electroencefalografie, tomografie, rezonanță magnetică nucleară și tomografie PET;

18. susține propunerea Comisiei Europene ca Agenția UE pentru Securitate Cibernetică (ENISA) să înființeze un centru paneuropean de suport în materie de securitate cibernetică pentru spitale și furnizorii de servicii medicale, oferindu-le orientări, instrumente, servicii și formare;

19. susține lansarea de proiecte-pilot în întreaga Uniune Europeană pentru a dezvolta cele mai bune practici pentru igienă cibernetică și evaluarea riscurilor de securitate, precum și abordarea necesității de monitorizare continuă a securității cibernetice, implicând Centrul european de competențe în domeniul securității cibernetice (ECCC);

20. recomandă instruirea personalului din sectorul medical în aplicarea bunelor practici de protecție împotriva atacurilor cibernetice în cadrul zonelor rurale, defavorizate sau cu legături limitate la rețelele informatice de comunicare;

21. subliniază importanța respectării Strategiei de securitate cibernetică a României pentru perioada 2022-2027 pentru actualizarea și dezvoltarea permanentă a cadrului normativ și instituțional pe componenta gestionării amenințărilor cibernetice și asigurării securității cibernetice.

Această hotărâre a fost adoptată de către Camera Deputaților în ședința din 1 octombrie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
NATALIA-ELENA INTOTERO

București, 1 octombrie 2025.
Nr. 60.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE

privind adoptarea opiniei referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor — Planul de acțiune privind competențele de bază — COM (2025) 88

În temeiul prevederilor art. 67 și ale art. 148 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 373/2013 privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene și ale art. 165-190 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Luând în considerare Opinia nr. 7c-21/517, adoptată de Comisia pentru afaceri europene în ședința din 16 septembrie 2025, Camera Deputaților:

1. susține obiectivele Planului de acțiune privind competențele de bază, în contextul edificării uniunii competențelor, și convine asupra necesității de adoptare a măsurilor care se impun la nivel național pentru abordarea lacunelor în acest domeniu, precum și asupra imperativului abordării cauzelor profunde ale scăderii nivelului competențelor de bază în rândul elevilor;

2. subliniază că, în România, alfabetizarea funcțională este consacrată, prin legislație, ca obiectiv strategic al sistemului de educație;

3. sprijină identificarea unui echilibru mai bun între extinderea programei de învățământ, în privința căreia trebuie evitată încărcarea excesivă, și importanța acordată competențelor de bază;

4. este de acord cu necesitatea de a conferi un caracter mai larg noțiunii competențelor de bază, în scopul abordării provocării cu care se confruntă societățile și economiile și pentru a ține cont de evoluțiile de ordin tehnologic, și subliniază importanța științelor exacte și a disciplinelor umaniste pentru dezvoltarea deplină a persoanei;

5. recomandă stimularea unei culturi a lecturii, care să depășească activitățile școlare, ca mijloc pentru îmbunătățirea nivelului de citire;

6. susține dezvoltarea gândirii logice și abstracte, care să poată susține alfabetizarea financiară și capacitatea de a lua decizii conștiente pe baza datelor;

7. recomandă promovarea cu prioritate a măsurilor de atragere a fetelor în studiile și profesiile din domeniile științelor,

tehnologiilor, ingineriei și matematicii, inclusiv prin combaterea stereotipurilor sexiste și prin îndrumarea elevilor cu privire la parcursul lor profesional;

8. subliniază importanța deosebită a asigurării alfabetizării și educației digitale atât a școlarilor, cât și a adulților și susține consolidarea instrumentelor pentru compararea standardelor de evaluare a competențelor digitale în școlile din întreaga Uniune Europeană;

9. aderă la aprecierea Comisiei Europene referitoare la distragerea atenției elevilor de către mediul digital, ceea ce are efecte semnificative pentru performanțele școlare, și recomandă identificarea unor instrumente pentru limitarea utilizării excesive a resurselor digitale în procesul de învățare, de natură să îl afecteze pe acesta;

10. recomandă consolidarea cadrului pentru dobândirea competențelor cetățenești în contextul procesului de învățământ, menite să asigure școlarilor instrumentele necesare gândirii critice, libertății de exprimare, combaterii dezinformării și informării greșite, într-un cadru care să promoveze toleranța și pluralismul;

11. recomandă explorarea corelației dintre contextul socioeconomic și cultural al elevilor și nivelul de însușire a

competențelor de bază, în scopul îndrumării eficiente a resurselor necesare pentru elevii proveniți din medii defavorizate; arată utilitatea programelor de tutorat și mentorat, ca instrumente de sprijin personalizat al elevilor și adulților cu rezultate scăzute;

12. propune asigurarea coerenței dintre măsurile care vor fi adoptate în temeiul Planului de acțiune privind competențele de bază, în privința continuării învățării, perfecționării și recalificării adulților, și inițiativele curente, inclusiv Recomandarea Consiliului din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții;

13. salută anunțul elaborării unui set de instrumente pentru competențe de bază în ucenicii, în scopul orientării practice a școlilor și angajatorilor, și recomandă utilizarea instrumentelor de prognoză pentru evaluarea nevoilor viitoare ale pieței muncii;

14. susține abordarea deficitului de personal din învățământ și îmbunătățirea condițiilor de formare profesională și de muncă;

15. recomandă intensificarea schimbului de bune practici privind formarea competențelor, inclusiv prin derularea unor proiecte-pilot între statele membre, care să recurgă la abordări inovatoare; evidențiază importanța stabilirii unor criterii pentru evaluarea rezultatelor unor astfel de acțiuni.

Această hotărâre a fost adoptată de către Camera Deputaților în ședința din 1 octombrie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
NATALIA-ELENA INTOTERO

București, 1 octombrie 2025.
Nr. 61.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE

privind adoptarea opiniei referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor — Uniunea competențelor — COM (2025) 90

În temeiul prevederilor art. 67 și ale art. 148 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 373/2013 privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene și ale art. 165-190 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Luând în considerare Opinia nr. 7c-21/516, adoptată de Comisia pentru afaceri europene în ședința din 16 septembrie 2025, Camera Deputaților:

1. susține obiectivele uniunii competențelor, apreciind că temelia competitivității economice rezidă în pregătirea adecvată a capitalului uman și rolul esențial al dobândirii cunoștințelor și competențelor pentru viața personală și pentru societate;

2. subliniază că statele membre trebuie să coopereze pentru abordarea provocărilor din domeniul educației și al competențelor;

3. este de acord cu evaluarea situației actuale a competențelor în Uniunea Europeană (*Uniune*) — respectiv deficitul și lacunele acestora, procesul lent de transformare, fragmentarea și ineficiența politicilor publice; subliniază necesitatea finanțării adecvate, alături de coerența și predictibilitatea politicilor publice, în vederea atingerii unor rezultate solide în planul educației și competențelor;

4. avertizează asupra provocărilor cu care se confruntă, în contextul demografic actual, anumite regiuni europene — respectiv îmbătrânirea populației, un procent redus al populației

calificate, exodul populației tinere și calificate — stare de lucruri ce reclamă măsuri specifice pentru aceste regiuni;

5. își exprimă îngrijorarea privind tendința descendentă a dobândirii competențelor de bază, în școală, de către tineri în vârstă de 15 ani;

6. recomandă acordarea unei atenții speciale abordării nevoilor copiilor și tinerilor proveniți din medii defavorizate și reducerii decalajelor între zonele rurale și cele urbane;

7. recomandă organizarea schimbului de bune practici între statele membre asupra abordărilor inovatoare în domeniul educației și formării;

8. susține măsurile de sporire a atractivității profesiei de cadru didactic și de combatere a deficitului acestora, prin îmbunătățirea condițiilor de muncă și perspectivelor de carieră;

9. sprijină dezvoltarea unor programe de studii europene comune inovatoare, precum și continuarea elaborării cadrului pentru o diplomă europeană;

10. evidențiază importanța deosebită a programului Erasmus+, ca instrument de mobilitate și învățare reciprocă, cu accent special pentru îmbunătățirea accesului persoanelor care dispun de oportunități mai puține;

11. sprijină dezvoltarea învățământului dual și extinderea Alianței europene pentru ucenicii;

12. reamintește importanța perfecționării și recalificării în scopul adaptării la nevoile pieței forței de muncă și la evoluțiile tehnologice; susține acțiunile de identificare, la nivelul Uniunii, a acelor ocupații cu deficit de forță de muncă și a măsurilor menite să eficientizeze răspunsul serviciilor publice de ocupare a forței de muncă față de nevoile de formare în scopul recalificării adulților; recomandă măsuri de stimulare a participării adulților slab calificați la acțiuni de recalificare și reorientare profesională, precum și sporirea investițiilor în competențele lucrătorilor pe tot parcursul vieții;

13. recomandă consolidarea conturilor personale de învățare și extinderea utilizării microcertificatelor; susține îmbunătățirea recunoașterii calificărilor la nivel transfrontalier și a competențelor dobândite prin învățarea nonformală și informală; recomandă utilizarea instrumentelor digitale în scopul eficientizării proceselor de recunoaștere a profesiilor reglementate;

14. susține măsurile de stimulare a creșterii ponderii femeilor în domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii;

15. recomandă utilizarea mai eficientă a instrumentelor dreptului Uniunii pentru atragerea de studenți, talente, cercetători și lucrători calificați din țări terțe;

16. consideră ca esențială pentru edificarea uniunii competențelor adoptarea unor instrumente în vederea cartografierii nevoilor în materia forței de muncă, formării suficiente a noilor segmente ale forței de muncă sau a aflurilor deosebite acelor ocupații și sectoare cu o incidență ridicată a condițiilor de muncă precare; salută anunțul referitor la instituirea Observatorului european al informațiilor privind competențele;

17. recomandă consolidarea dialogului social în scopul corelării competențelor profesionale și locurilor de muncă, precum și coordonarea acțiunilor între serviciile publice de ocupare a forței de muncă și sindicate, în urmărirea unor politici mai eficace privind competențele;

18. salută asocierea țărilor candidate la acțiunile subsumate uniunii competențelor.

Această hotărâre a fost adoptată de către Camera Deputaților în ședința din 1 octombrie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
NATALIA-ELENA INTOTERO

București, 1 octombrie 2025.
Nr. 62.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE
ÎN DOMENIUL MINIER, PETROLIER ȘI AL STOCĂRII GEOLOGICE A DIOXIDULUI DE CARBON

DECIZIE

privind încetarea concesiunii acordate prin Licența de concesiune a activității miniere de exploatare a ardeziei nr. 5.731/18.11.2004 din perimetrul Ciolanul Mare, județul Mehedinți, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale și Societatea MERIDIAN CC — S.R.L., aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.222/2008

Având în vedere:

- art. 31 lit. (f) și art. 37 alin. (1) din Legea minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare;
- Referatul Direcției generale resurse minerale înregistrat cu nr. 42.624 din 10.09.2025;
- Hotărârea Comitetului de Reglementare nr. 12 din 30.04.2025,

în temeiul art. 2 alin. (5) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81/2024 pentru înființarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul resurselor minerale, petrolului și stocării geologice a dioxidului de carbon, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 79/2025,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon emite următoarea decizie:

Art. 1. — Concesiunea acordată prin Licența de concesiune a activității miniere de exploatare a ardeziei nr. 5.731/2004 din perimetrul Ciolanul Mare, județul Mehedinți, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Societatea MERIDIAN CC — S.R.L., înregistrată la Oficiul Național al Registrului Comerțului cu nr. J25/462/1995, cod unic de înregistrare 7643445, în calitate de concesionar, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.222/2008, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 686 din 8 octombrie 2008, încetează la data publicării prezentei decizii în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 2. — La încetarea concesiunii, în sarcina societății MERIDIAN CC — S.R.L. subzistă obligațiile stabilite prin actele normative aplicabile desfășurării activităților miniere.

Art. 3. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier
și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon,
Adriana Petcu

București, 23 septembrie 2025.
Nr. 10.

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SPORT

ORDIN**pentru aprobarea Reglementărilor privind formarea și perfecționarea în domeniul educației fizice și sportului**

Având în vedere:

- art. 58-62¹ din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare;
- Referatul Direcției generale sport nr. 10.171 din 18.08.2025, în temeiul art. 5 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 576/2023 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Agenției Naționale pentru Sport, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Agenției Naționale pentru Sport emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Reglementările privind formarea și perfecționarea în domeniul educației fizice și sportului, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Agenției Naționale pentru Sport,
Constantin-Bogdan Matei

București, 19 august 2025.
Nr. 681.

ANEXĂ

REGLEMENTĂRI**privind formarea și perfecționarea în domeniul educației fizice și sportului**

Art. 1. — Prezentele reglementări stabilesc aspecte privind formarea și perfecționarea în domeniul educației fizice și sportului.

Art. 2. — Scopul prezentelor reglementări constă în definirea cadrului național privind organizarea formării și perfecționării în domeniul educației fizice și sportului.

Art. 3. — Obiectivul prezentelor reglementări constă în susținerea, facilitarea și eficientizarea procesului de formare și perfecționare în domeniul educației fizice și sportului.

Art. 4. — În vederea ducerii la îndeplinire a obligațiilor prevăzute la art. 59 alin. (3) din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare, categoriile de specialiști în ramură de sport se definesc prin ordin emis de către Agenția Națională pentru Sport și Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, act normativ care se va emite în termen de 90 de zile calendaristice de la data intrării în vigoare a prezentelor reglementări.

Art. 5. — În vederea ducerii la îndeplinire a obligațiilor prevăzute la art. 59 alin. (4) din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare, formarea profesională a antrenorilor în ramură de sport se realizează, în condițiile legii, după cum urmează:

a) cei cu specializare/aprofundare într-o ramură de sport, prin instituțiile de învățământ superior acreditate sau autorizate în condițiile legii, în baza protocolului încheiat de acestea cu Agenția Națională pentru Sport și federațiile sportive naționale. Protocolul se încheie la începutul fiecărei promoții de antrenori;

b) în cadrul Centrului Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor, cu excepția antrenorilor din unitățile de învățământ preuniversitar, în conformitate cu prevederile statutului antrenorului;

c) în cadrul școlilor postliceale acreditate și autorizate în condițiile legii, în baza protocolului încheiat de acestea cu Agenția Națională pentru Sport și federațiile sportive naționale. Protocolul se încheie la începutul fiecărei promoții de antrenori;

d) de către furnizorii de formare profesională autorizați în condițiile legii, în baza protocolului încheiat de aceștia cu Agenția Națională pentru Sport și federațiile sportive naționale. Protocolul se încheie la începutul fiecărei promoții de antrenori.

Art. 6. — În vederea ducerii la îndeplinire a obligațiilor prevăzute la art. 59 alin. (5) din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare, formarea profesională a instructorilor sportivi în ramură de sport se realizează, în condițiile legii, după cum urmează:

a) în cadrul învățământului liceal, filiera vocațională cu profil sportiv, în conformitate cu prevederile statutului instructorului sportiv;

b) în cadrul Centrului Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor, în condițiile legii, în conformitate cu prevederile statutului instructorului sportiv;

c) de către furnizorii de formare profesională autorizați în condițiile legii, în baza protocolului încheiat de aceștia cu Agenția Națională pentru Sport și federațiile sportive naționale, în conformitate cu prevederile statutului instructorului sportiv. Protocolul se încheie la începerea fiecărei promoții de instructori sportivi. Modelul protocolului se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale pentru Sport.

Art. 7. — În vederea ducerii la îndeplinire a obligațiilor prevăzute la art. 59 alin. (6) din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare, formarea

profesională a specialiștilor în pregătire fizică și a preparatorilor sportivi se realizează, în condițiile legii, după cum urmează:

a) în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate sau autorizate, în condițiile legii, în conformitate cu prevederile statutului preparatorului sportiv;

b) în cadrul Centrului Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor, prin cursuri autorizate în condițiile legii, în conformitate cu prevederile statutului preparatorului sportiv;

c) în cadrul furnizorilor de formare profesională autorizați în condițiile legii, în conformitate cu prevederile statutului preparatorului sportiv.

Art. 8. — În vederea ducerii la îndeplinire a obligațiilor prevăzute la art. 60 alin. (3) din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare, formarea continuă a antrenorilor în ramură de sport se realizează prin cursuri de perfecționare și/sau specializare și stagii de pregătire organizate de către federațiile sportive naționale sau de către Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor, alte instituții acreditate sau autorizate în condițiile legii, instituțiile de învățământ superior acreditate sau autorizate în condițiile legii, în colaborare cu federația sportivă națională pe ramură de sport.

Art. 9. — În vederea ducerii la îndeplinire a obligațiilor prevăzute la art. 61 alin. (1) din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare:

a) absolvenții instituțiilor de învățământ superior, ai școlilor postliceale de antrenori și ai furnizorilor de formare profesională pot obține carnetul de antrenor în baza diplomei ori a certificatului de absolvire sau de calificare care atestă specializarea în ramura de sport, în baza protocolului încheiat de acestea cu Agenția Națională pentru Sport și federațiile sportive naționale, în conformitate cu prevederile statutului antrenorului. Protocolul se încheie la începutul fiecărei promoții de antrenori;

b) absolvenții Centrului Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor pot obține carnetul de antrenor în baza diplomei ori a certificatului de absolvire sau de calificare care atestă specializarea în ramura de sport, în conformitate cu prevederile statutului antrenorului;

c) absolvenții unor cursuri de formare a antrenorilor, cetățeni ai unui stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European, ai Confederației Elvețiene sau ai statului terț, pot obține carnetul de antrenor în baza Legii nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare, și în baza metodologiei de recunoaștere a titlurilor de calificare profesională pentru profesia de antrenor, aprobată prin ordin al președintelui Agenției Naționale pentru Sport.

Art. 10. — În vederea ducerii la îndeplinire a obligațiilor prevăzute la art. 61 alin. (2) din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare, carnetul de antrenor, instructor sportiv și preparator sportiv se eliberează în termen de 60 de zile calendaristice de la data primirii documentației de către Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor, la solicitarea absolventului sau a instituției formatoare.

Art. 11. — (1) În vederea ducerii la îndeplinire a obligațiilor prevăzute la art. 61 alin. (3) din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare, instituția formatoare are obligația să comunice Centrului Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor, în termen de 30 de zile calendaristice de la data finalizării examenului de absolvire, lista cu antrenorii, instructorii sportivi și preparatorii sportivi formați, sub sancțiunea neeliberării carnetelor. Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor eliberează carnetele la solicitarea absolvenților sau a instituției formatoare, în baza listelor trimise și a documentelor solicitate privind eliberarea carnetelor aprobate anual prin decizie a directorului Centrului Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor.

(2) În situația în care solicitarea eliberării carnetului este înaintată de către instituția formatoare, aceasta se obligă să ducă la îndeplinire întreaga procedură de înmănare a carnetelor

eliberate de către Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor propriilor absolvenți.

(3) Taxa de eliberare a carnetelor, aprobată anual prin decizie a directorului Centrului Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor, se achită în contul Centrului Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor de către solicitant.

Art. 12. — (1) În vederea ducerii la îndeplinire a obligațiilor prevăzute la art. 61 alin. (4) din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare, carnetul de antrenor certifică ocupația de antrenor și permite exercitarea tuturor drepturilor și obligațiilor prevăzute de legislația în vigoare, cu excepția antrenorilor din unitățile de învățământ preuniversitar, pentru care ocupația de antrenor este certificată prin documentele de studiu.

(2) Pentru participarea în competițiile sportive organizate de către federațiile sportive naționale, antrenorii din învățământul preuniversitar trebuie să facă dovada deținerii carnetului de antrenor.

Art. 13. — În vederea ducerii la îndeplinire a obligațiilor prevăzute la art. 61 alin. (5) din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare, antrenorii, instructorii sportivi și preparatorii fizici, angajați în cadrul structurilor sportive, trebuie să facă dovada reînnoirii avizului psihologic o dată la 2 ani. Procedura și măsurile de control pentru eliberarea avizului psihologic al personalului responsabil de pregătirea sportivă din domeniul educației fizice și sportului se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale pentru Sport.

Art. 14. — În vederea ducerii la îndeplinire a obligațiilor prevăzute la art. 62 alin. (1) din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare, în activitatea de educație fizică și sport, pe lângă profesorii de educație fizică și sport cu diplomă de licență sau de master ori echivalentă și, respectiv, specialiștii în ramură de sport, își pot desfășura activitatea și specialiști în asistență medicală, cercetare științifică, psihologie sportivă, organizare și conducere tehnică, precum și persoane care exercită ocupațiile complementare prevăzute în Regulamentul de punere în aplicare a dispozițiilor Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 884/2001, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 15. — (1) În vederea ducerii la îndeplinire a obligațiilor prevăzute la art. 62 alin. (3) din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare, Agenția Națională pentru Sport, prin Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor și Institutul Național de Cercetare pentru Sport, realizează registrul electronic al specialiștilor în ramură sportivă din România.

(2) Regulamentul de funcționare a registrului electronic al specialiștilor în ramură de sport se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale pentru Sport.

(3) Categoriile de specialiști în ramură de sport, definiți prin ordin comun emis de către Agenția Națională pentru Sport și Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, se introduc în registrul electronic al specialiștilor în ramură de sport de către instituția formatoare, pe fiecare categorie de specialiști în parte, în termen de 30 de zile de la data finalizării examenului de absolvire, sub sancțiunea neeliberării carnetului.

(4) Categoriile de specialiști în ramură de sport, definiți prin ordin comun emis de către Agenția Națională pentru Sport și Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, se introduc în registrul electronic al specialiștilor în ramură de sport de către angajatorul deținător de certificat de identitate sportivă (CIS), pe fiecare categorie de specialiști în parte, în termen de 30 de zile de la data semnării contractului individual de muncă/activitate sportivă, sub sancțiunea suspendării CIS-ului.

Art. 16. — (1) În vederea ducerii la îndeplinire a obligațiilor prevăzute la art. 62¹ din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare, în activitatea sportivă, federațiile sportive naționale recunoscute în condițiile

legii pot organiza un sistem de licențiere propriu, cu respectarea următoarelor condiții cumulativ:

a) prin regulament propriu, cu respectarea regulamentelor federațiilor sportive internaționale;

b) stabilirea în regulament a unui sistem de echivalare a etapelor de licențiere, în acord cu prevederile internaționale pe ramură de sport, în condițiile legii;

c) standardizarea licențierii, denumită și Cadrul național de licențiere al federațiilor sportive naționale, cuprinde cel puțin următoarele elemente:

- dispoziții generale;
- denumirea federației sportive naționale;
- scopul și mijloacele de acțiune;
- grupele de licențiere și categoria de sportivi la care poate activa;
- cererea/formularul de licențiere;
- condițiile de înscriere pentru programul de licențiere;
- metodologia de desfășurare a cursului de licențiere;
- conținutul cursului și durata cursului;
- comisia de evaluare;
- dispoziții finale.

(2) În ramurile sportive în cadrul cărora există un sistem propriu de licențiere/calificare elaborat la nivelul federațiilor internaționale corespondente, la solicitarea federației sportive naționale, specialiștii în ramura de sport respectivă, inclusiv, dar fără a se limita la antrenori, antrenori-profesori, manageri sportivi, instructori sportivi, preparatori fizici, indiferent de naționalitate, care au obținut în afara teritoriului României licența/calificarea necesară pentru încheierea unui contract de muncă sau de activitate sportivă cu o structură sportivă, în conformitate cu cerințele federației naționale, vor exercita toate drepturile și obligațiile respectivei funcții fără a fi necesară deținerea carnetului de antrenor pe durata contractului, cu avizul prealabil al Agenției Naționale pentru Sport, prin intermediul Centrului Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor.

(3) Procedura acordării avizului prealabil al Agenției Naționale pentru Sport, prin Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor, de a profesa în România ca antrenori și instructori sportivi, pentru candidații care au obținut licența în afara teritoriului României, necesar încheierii unui contract de muncă sau de activitate sportivă cu o structură sportivă, în conformitate cu cerințele federației sportive naționale, este:

a) federația sportivă națională cu sistem propriu de licențiere, elaborat în conformitate cu regulamentul federației internaționale corespondente, înaintează Centrului Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor următoarele documente:

— sistemul de licențiere al federației internaționale corespondente pe ramură de sport, în copie și traducere legalizată apostilată în limba română;

— sistemul de licențiere al federației sportive naționale, în copie legalizată;

— lista specialiștilor pentru care se solicită aviz prealabil;

b) documentele necesare eliberării avizului:

— formular tipizat de acordare a avizului prealabil (cererea este completată de federația sportivă națională);

— actul de identitate valabil și dovada schimbării numelui, dacă este cazul (în copie și traducere legalizată);

— diploma (diploma de bacalaureat sau adeverință de finalizare a studiilor liceale) care a dat acces la programul de licențiere pentru care se solicită avizul prealabil, în copie și traducere legalizată, copie legalizată (dacă actul respectiv este redactat în limba română). Pentru studiile efectuate în străinătate se solicită avizul Centrului Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor;

— titlul de licențiere obținut în străinătate, în copie și traducere legalizată;

— angajamentul clubului cu privire la durata contractului ce urmează a fi încheiat cu solicitantul avizului prealabil. Contractul

ulterior semnat va fi înaintat de federația sportivă națională către Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor, în termen de 30 de zile de la data semnării, sub sancțiunea retragerii avizului prealabil;

— avizul psihologic (nu mai vechi de 2 ani);

— dovada medicală care atestă că este clinic sănătos;

— dovada achitării taxei. Cuantumul taxei de acordare a avizului prealabil se aprobă anual prin decizie a directorului Centrului Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor.

(4) Procedura acordării avizului prealabil al Agenției Naționale pentru Sport, prin Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor, de a profesa în România ca specialiști în domeniului sportului, inclusiv dar fără a se limita la manageri sportivi și preparatori sportivi, indiferent de naționalitate, pentru candidații care au obținut calificarea în afara teritoriului României, necesar încheierii unui contract de muncă sau de activitate sportivă cu o structură sportivă, este:

a) federația sportivă națională înaintează Centrului Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor următoarele documente:

— lista specialiștilor pentru care se solicită aviz prealabil;

b) documentele necesare eliberării avizului prealabil:

— cerere/formular tipizat de acordare a avizului prealabil (cererea este completată de federația sportivă națională);

— actul de identitate valabil și dovada schimbării numelui, dacă este cazul (în copie și traducere legalizată);

— diploma (diploma de bacalaureat sau adeverință de finalizare a studiilor liceale) care a dat acces la programul de licențiere pentru care se solicită avizul prealabil, în copie și traducere legalizată, copie legalizată (dacă actul respectiv este redactat în limba română). Pentru studiile efectuate în străinătate se solicită avizul Centrului Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor;

— titlul de calificare obținut în străinătate, în copie și traducere legalizată;

— angajamentul structurii sportive cu privire la durata contractului ce urmează a fi încheiat cu solicitantul avizului prealabil. Contractul ulterior semnat va fi înaintat de federația sportivă națională către Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor, în termen de 30 de zile de la data semnării, sub sancțiunea retragerii avizului prealabil;

— avizul psihologic (nu mai vechi de 2 ani);

— dovada medicală care atestă că este clinic sănătos;

— dovada achitării taxei. Cuantumul taxei de acordare a avizului prealabil se aprobă anual prin decizie a directorului Centrului Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor.

(5) Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor verifică existența unui sistem propriu de licențiere/calificare la nivelul federațiilor internaționale corespondente federației naționale pe ramură de sport solicitante și deținerea licenței/calificării necesare de către persoana fizică exceptată de la deținerea carnetului de antrenor și emite, în termen de 15 zile calendaristice de la data depunerii dosarului cu toate documentele solicitate, avizul prealabil.

(6) Avizul prealabil este valabil pentru o perioadă determinată care coincide cu durata contractului de muncă sau de activitate sportivă, încheiat de solicitant cu structura sportivă.

(7) La expirarea duratei inițiale a contractului sau la încheierea unui nou contract de către persoana fizică respectivă este necesară obținerea unui nou aviz prealabil emis de Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor, conform reglementărilor în vigoare.

Art. 17. — În vederea ducerii la îndeplinire a obligațiilor prevăzute la art. 67¹ alin. (1) lit. c) din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare, participanții la activitatea sportivă sunt medici, asistenți medicali, maseuri, kinetoterapeuți, preparatori sportivi, cercetători și psihologi sportivi.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 252

din 23 iunie 2025

Dosar nr. 534/1/2025

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Mirela Vișan	— judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Ileana Ruxandra Tirică	— judecător la Secția I civilă
Gheorghe Liviu Zidaru	— judecător la Secția I civilă
Liviu Eugen Făget	— judecător la Secția I civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Valentina Vrabie	— judecător la Secția a II-a civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Petronela Iulia Nițu	— judecător la Secția a II-a civilă
Marcela Marta Iacob	— judecător la Secția a II-a civilă
Alina Gianina Prelipcean	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Andreea Marchidan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adriana Florina Secrețeanu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Doina Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alexandru Răzvan George Popescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept competent să judece sesizarea ce formează obiectul Dosarului nr. 534/1/2025 este legal constituit, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și art. 35 alin. (3) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Ileana Peligrad, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 1.001/99/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă, în interpretarea art. 2 alin. (2) teza I și art. 3 alin. (2) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, determinarea bazei de calcul pentru stabilirea indemnizației de creștere a copilului în situația persoanelor care au realizat venituri din drepturi de proprietate intelectuală implică scăderea din acest venit numai a sumelor datorate cu titlu de impozit pe venit și, după caz, a contribuțiilor sociale obligatorii sau trebuie făcută prin raportare la prevederile Codului fiscal, respectiv prin scăderea din venitul brut și a cotei forfetare de 40%, conform art. 72 alin. (2) din Codul fiscal.

5. Magistratul-asistent arată că la dosar au fost depuse raportul întocmit și un punct de vedere din partea intimatelor.

6. Președintele completului, doamna judecător Mariana Constantinescu, constatând că nu mai sunt alte completări, chestiuni de invocat sau întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, a constatat următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Curtea de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal a dispus, prin Încheierea din 10 februarie 2025, în Dosarul nr. 1.001/99/2024, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

8. Sesizarea a fost înregistrată la 7 martie 2025 cu nr. 534/1/2025.

II. Normele legale incidente

9. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 132/2011, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010*

„Art. 2. — (1) Persoanele care, în ultimii 2 ani anteriori datei nașterii copilului, au realizat timp de cel puțin 12 luni venituri din salarii și asimilate salariilor, venituri din activități independente, venituri din drepturi de proprietate intelectuală, venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, supuse impozitului

pe venit potrivit prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, denumite în continuare *venituri supuse impozitului*, beneficiază de concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap, precum și de o indemnizație lunară. (...)

(2) Cuantumul indemnizației lunare prevăzute la alin. (1) este de 85% din media veniturilor nete realizate în ultimele 12 luni din ultimii 2 ani anteriori datei nașterii copilului. (...)

Art. 3. — (1) În sensul prezentei ordonanțe de urgență, veniturile din salarii și asimilate salariilor, din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală și din activități agricole, silvicultură și piscicultură prevăzute la art. 2 alin. (1) sunt cele definite la art. 67, art. 70, art. 76 alin. (1) și (2) și art. 103 din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Pentru persoanele îndreptățite care realizează venituri din categoriile celor prevăzute la alin. (1), veniturile luate în calcul pentru stabilirea cuantumului indemnizației lunare sunt:

a) veniturile rezultate după scăderea impozitului pe venit și, după caz, a contribuțiilor sociale obligatorii datorate, conform legii, corespunzător fiecărei categorii de venit; (...)

Art. 13. — (1) Drepturile prevăzute de prezenta ordonanță de urgență, reprezentând indemnizație sau stimulent de inserție, se acordă pe bază de cerere, însoțită în mod obligatoriu de: (...)

c) actele doveditoare care să ateste îndeplinirea perioadelor prevăzute de art. 2;

d) dovada privind veniturile realizate, eliberată de angajator/plătitorul de venit sau de organele fiscale competente, ori declarația fiscală, prevăzută de lege, pentru categoriile de venituri prevăzute la art. 3, pentru care Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, nu prevede emiterea unei decizii de impunere din partea organului fiscal central; (...)

(3) La stabilirea bazei de calcul al indemnizației pentru creșterea copilului se iau în considerare toate veniturile supuse impozitului realizate de persoana îndreptățită, precum și veniturile aferente perioadelor asimilate prevăzute la art. 2 alin. (5) și (6).

(4) Baza de calcul al indemnizației pentru creșterea copilului stabilită potrivit alin. (3) se determină ca suma totală a veniturilor realizate în ultimele 12 luni anterioare nașterii copilului împărțită la 12.

(5) În cazul veniturilor din activități independente sau agricole, la stabilirea cuantumului indemnizației pentru creșterea copilului se iau în calcul veniturile înscrise în actele doveditoare împărțite la numărul de luni în care s-au realizat acestea. (...)

10. Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Codul fiscal* „Stabilirea impozitului pentru veniturile din drepturi de proprietate intelectuală plătite de persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă

Art. 72. — (...) (2) Venitul net din drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv din crearea unor lucrări de artă monumentală, se determină de către plătitorii venitului, persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă, prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei forfetare de 40% asupra venitului brut.”

III. Expunerea succintă a procesului

11. Prin acțiunea introductivă, înregistrată pe rolul Tribunalului Iași, reclamanta persoană fizică a solicitat în contradictoriu cu pârâta Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială (...) anularea Deciziei nr. (...) și obligarea pârâtei la emiterea unei noi decizii prin care să procedeze la recalcularea indemnizației datorate reclamantei prin raportare la veniturile nete obținute din activități independente, astfel cum acestea sunt menționate în Adeverința nr. (...) emisă de

o persoană juridică, și obligarea pârâtei la plata diferenței dintre indemnizația achitată și cea stabilită conform dispozițiilor instanței, la care se adaugă dobânda legală calculată de la data emiterii deciziei contestate și până la data achitării efective a debitului.

12. În motivare, s-a arătat că pârâta a făcut confuzie între modalitatea de stabilire a impozitului pe venit din drepturile de proprietate intelectuală (a bazei impozabile) și modalitatea de stabilire a cuantumului indemnizației pentru creșterea copilului, relevante fiind în acest sens prevederile art. 72 din Codul fiscal, astfel încât calculul efectuat de pârâta este unul greșit, întrucât aceasta a procedat la scăderea din venitul brut a cotei forfetare de 40%, iar la diferența astfel obținută a aplicat impozitul de 10%.

13. Or, pentru stabilirea sumei efectiv încasate de contribuabil și pentru calculul indemnizației se procedează doar la scăderea din venitul brut a impozitului (de 10%).

14. Pentru veniturile din drepturile de proprietate intelectuală, legislația fiscală stabilește, pe de o parte, modul de calcul al venitului net (rezultat ca urmare a scăderii din venitul brut a cotei de 40%), iar, pe de altă parte, impozitul datorat (calculat prin aplicarea cotei de 10% asupra venitului net), care se reține din veniturile plătite de către plătitorii veniturilor prevăzuți de art. 72 alin. (2) din Codul fiscal.

15. Cota forfetară de 40%, care se deduce din venitul brut și conduce la stabilirea venitului net asupra căruia se aplică impozitul pe venit, reprezintă un beneficiu în favoarea persoanelor care obțin venituri din drepturile de proprietate intelectuală și nu are relevanță pentru calculul prevăzut de art. 3 alin. (2) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, aspect ce reiese din cuprinsul art. 3 alin. (1), care trimite la definiția dată veniturilor din drepturile de autor prevăzută de art. 70 din Codul fiscal.

16. Contestația administrativă a fost respinsă de pârâta, reținându-se, în esență, faptul că venitul din această adeverință nu poate fi luat în considerare separat pentru că veniturile obținute de beneficiar din drepturile de proprietate intelectuală au fost deja incluse în calculul indemnizației în baza adeverințelor emise de către Agenția Națională de Administrare Fiscală (A.N.A.F.) pentru ambii ani. S-a apreciat astfel că venitul net obținut din drepturi de autor se calculează aplicând cota forfetară de 40% asupra venitului brut, rezultând venitul impozabil, din care se scade apoi impozitul de 10%, informațiile referitoare la elementele de calcul fiind preluate din adeverințele emise de A.N.A.F.

17. Prin Sentința civilă nr. 684/2024/c.a. din 10 octombrie 2024, Tribunalul Iași — Secția II civilă — contencios administrativ și fiscal a admis acțiunea, a anulat decizia emisă și a obligat pârâta la recalcularea indemnizației pentru creșterea copilului, având în vedere veniturile nete obținute de reclamantă din activități independente, și la plata cuantumului diferențelor bănești rezultate în urma recalculării indemnizației pentru creșterea copilului, precum și la plata dobânzii legale aferente, cu începere de la data de 3.10.2023 și până la data plății efective.

18. Considerentele decizorii ale acestei hotărâri s-au axat pe faptul că trebuie făcută diferența dintre venitul net în cazul drepturilor de proprietate intelectuală, care se calculează, potrivit Codului fiscal, prin deducerea din venitul brut a cotei forfetare de 40%, și venitul bază de calcul al indemnizației de creștere copil, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010, care se determină doar prin scăderea din venitul brut a impozitului pe venit și a contribuțiilor sociale obligatorii.

19. Astfel, s-a apreciat că pârâta a procedat greșit la stabilirea bazei de calcul prin scăderea și a sumei forfetare de 40%, pe lângă impozitul pe venit și contribuțiile sociale, realizând practic un cumul nepermis între Codul fiscal și

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, fiecare din aceste acte normative prevăzând reguli speciale de determinare a venitului net, respectiv a venitului bază de calcul pentru indemnizația de creștere copil.

20. Noțiunea de „venit net realizat”, prevăzută de art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, vizează venitul efectiv încasat, din care se scad, în conformitate cu art. 3 alin. (2) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, numai sumele datorate cu titlu de impozit pe venit și, după caz, cu titlu de contribuții sociale obligatorii datorate, conform legii, corespunzător fiecărei categorii de venit, iar trimiterea realizată de art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 la dispozițiile art. 67, art. 70, art. 76 alin. (1) și (2) și art. 103 din Codul fiscal are în vedere numai identificarea categoriilor de venituri ce trebuie avute în vedere de instituția publică ce pune în aplicare prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010.

21. Împotriva acestei sentințe pârâta a declarat recurs, arătând că hotărârea a fost pronunțată cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, în sensul art. 488 pct. 8 din Codul de procedură civilă, respectiv art. 2 și 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, potrivit cărora venitul net obținut din drepturi de autor se calculează plecând de la adeverințele emise de A.N.A.F., anume aplicând cota forfetară de 40% asupra venitului brut, rezultând venitul impozabil minus impozitul de 10%.

22. În cadrul soluționării recursului s-au dispus sesizarea instanței supreme și suspendarea judecării cauzei.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării, care susțin admisibilitatea sesizării

23. Curtea de Apel Iași a arătat că de modalitatea de interpretare a noțiunii de venit realizat în ultimele 12 luni anterioare nașterii copilului în situația în care solicitantul a obținut venituri din drepturi de proprietate intelectuală, în contextul analizei coroborate a prevederilor art. 2 alin. (2) și art. 3 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 (respectiv cu scăderea sau nescăderea din acestea a cotei forfetare de 40%), depinde însăși soluționarea prezentului recurs.

24. Din verificările efectuate pe portalul Înaltei Curți de Casație și Justiție, problema de drept nu a beneficiat anterior de o dezlegare și nici nu face actualmente obiectul unui recurs în interesul legii sau al altor solicitări de rezolvare de principiu a chestiunii de drept.

25. În ceea ce privește practica judiciară națională, instanța a identificat mai multe exemple care atestă caracterul divergent al acestora: deciziile nr. 538 din 15 martie 2024 și nr. 185 din 31 ianuarie 2024 ale Curții de Apel București, Decizia nr. 414 din 25 iunie 2024 a Curții de Apel Brașov; în subsidiar, mai pot fi reținute și exemple de practică judiciară consemnate în cadrul referatului întocmit cu ocazia dezbaterilor din cadrul întâlnirii președinților secțiilor specializate ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel dedicate unificării practicii judiciare, în domeniul contencios administrativ și fiscal, din mai 2023.

26. Materia în care s-a ivit problema aflată în dezbateri se încadrează în art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, indemnizația de creștere a copilului fiind o prestație circumscrisă principiului contributivității, specific prestațiilor de asigurări sociale, și servește evident unui scop de protecție socială.

27. Corelativ, prin însăși natura sa, reglementarea și interpretarea aferentă calculului pot afecta o multitudine de beneficiari, astfel încât riscul pronunțării unor soluții judiciare divergente este semnificativ, mecanismul pus la dispoziție de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 găsindu-și pe deplin utilitatea.

V. Punctul de vedere al completului de judecată

28. În opinia instanței de sesizare, interpretarea sistematică a art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 înclină în favoarea concluziei că noțiunea de „venit net” se raportează la modalitatea de determinare conform Codului fiscal, respectiv cu scăderea cotei forfetare de 40%. În context fiscal, noțiunea de „venit net” aferentă drepturilor de proprietate intelectuală implică obligatoriu scăderea din venitul brut a cotei forfetare.

29. Noțiunea utilizată de legiuitor în art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, respectiv de „venit net realizat”, nu beneficiază de o definiție proprie materiei reglementate de acest act normativ, astfel încât se impune aplicarea cu necesitate a prevederilor Codului fiscal, de vreme ce doar acolo se regăsește o astfel de statuare, iar categoriile în sine de venituri avute în vedere de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 sunt tot cele identificate de legislația fiscală.

30. Totodată, această raportare se impune a fi avută în vedere cu privire la toate veniturile din activități independente, agricultură, silvicultură, piscicultură. Pentru toate aceste venituri, raportarea se impune a fi făcută unitar, respectiv la informațiile prezentate în adeverințele emise de A.N.A.F. unde figurează venitul impozabil (stabilit prin scăderea din venitul brut a cheltuielilor aferente).

31. În privința tuturor acestora, legislația fiscală pleacă de la premisa că, pentru realizarea unui venit, beneficiarul a efectuat și o serie de cheltuieli inerente. Acestea cheltuieli au un caracter deductibil conform normei fiscale. În cazul veniturilor din drepturile de proprietate intelectuală, aceste cheltuieli deductibile sunt prezumate la o cotă forfetară de 40%. Astfel, conform pct. 11 alin. (3) din titlul IV cap. II secțiunea a 6-a din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2016, cu modificările și completările ulterioare: „Venitul net din drepturi de proprietate intelectuală se determină de către plătitorii de venituri prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei forfetare de 40% asupra venitului brut.”

32. Acest venit net este menționat în adeverințele emise de către A.N.A.F. și face parte din dosarul administrativ impus a fi întocmit de către beneficiar.

33. Interpretarea contrară ar semnifica crearea pe cale jurisprudențială a unei noțiuni autonome de „venit net” în scopul stabilirii indemnizației de creștere a copilului doar pentru această categorie de venituri și contrare celei deja statuate de legislația fiscală.

VI. Punctul de vedere al părților

34. Recurenta-pârâtă a susținut că baza de calcul trebuie să aibă în vedere venitul net identificat în adeverința emisă de către A.N.A.F. (din care s-a scăzut cota forfetară de 40%) minus impozitul pe venit.

35. Intimata-reclamantă a arătat că această bază de calcul trebuie să aibă în vedere venitul realizat conform adeverinței emise de persoana juridică plătitoare a drepturilor de autor, din care se scad doar cota de impozit pe venit și, după caz, contribuțiile de asigurări sociale.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

36. La nivelul Curții de Apel București, Tribunalul București, înaintând hotărâri judecătorești, a opinat că impozitul pe venit se calculează doar prin raportare la veniturile impozabile [conform art. 75 alin. (1) și (2) din Codul fiscal, după deducerea din venitul net anual a contribuțiilor sociale obligatorii datorate, venitul net fiind calculat la rândul său, conform art. 70 din Codul fiscal, prin scăderea din venitul brut a cheltuielilor forfetare de 40%], nu la toate veniturile realizate.

Ca atare, veniturile rezultate după scăderea impozitului pe venit și a contribuțiilor sociale obligatorii datorate, conform legii,

la care se referă art. 3 alin. (2) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, nu pot fi decât veniturile nete calculate conform dispozițiilor Codului fiscal, în vigoare la data realizării veniturilor, după scăderea cotei forfetare de cheltuieli în cuantum de 40% din venitul brut.

Art. 3 alin. (2) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 se interpretează prin coroborare cu art. 2 alin. (2) din același act normativ, nu în mod izolat, iar art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 se referă la veniturile nete, în același sens exprimându-se și Tribunalul Giurgiu și Tribunalul Teleorman.

Tribunalul Ilfov a arătat că, potrivit art. 3 alin. (2) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, veniturile luate în calcul pentru stabilirea cuantumului indemnizației lunare sunt veniturile rezultate după scăderea impozitului pe venit și, după caz, a contribuțiilor sociale obligatorii datorate, conform legii, corespunzător fiecărei categorii de venit, iar nu și prin scăderea cotei forfetare de cheltuieli de 40%, cotă care nu se scade pentru determinarea mediei veniturilor nete realizate în ultimele 12 luni din ultimii 2 ani anteriori datei nașterii copilului, la care se referă art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, medie ce trebuia fi avută în vedere la calculul indemnizației de creștere a copilului.

37. Curtea de Apel Brașov a înaintat Decizia nr. 414/R/25.06.2024, pronunțată în Dosarul nr. 665/62/2023, care cuprinde revirimentul practicii anterioare, în cuprinsul căreia s-a reținut că veniturile luate în calcul pentru stabilirea cuantumului indemnizației lunare în cazul beneficiarilor care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală se determină prin raportare la Codul fiscal.

38. Opinia unanimă la nivelul Secției de contencios administrativ și fiscal din cadrul Curții de Apel Iași este în sensul că baza de calcul pentru indemnizația de creștere a copilului în ipoteza obținerii de venituri din drepturi de proprietate intelectuală trebuie raportată la prevederile Codului fiscal, respectiv prin scăderea din venitul brut realizat a cotei forfetare de 40% conform art. 72 alin. (2) din Codul fiscal.

39. Punctul de vedere al judecătorilor din Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel Ploiești este în sensul că, în cazul veniturilor obținute din drepturi de proprietate intelectuală, veniturile luate în calcul pentru stabilirea cuantumului indemnizației lunare prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 sunt veniturile rezultate după scăderea impozitului pe venit și, după caz, a contribuțiilor sociale obligatorii datorate, conform legii.

40. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciu judiciar civil nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

41. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin Decizia nr. 66 din 3 martie 2025, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 352 din 22 aprilie 2025, în interpretarea dispozițiilor art. 2 alin. (1) și (2), art. 13 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, în forma în vigoare la 16 mai 2019, respectiv a dispozițiilor art. 3 alin. (7) și (8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, în forma în vigoare în prezent, precum și a dispozițiilor art. 22 alin. (4) din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 52/2011, cu modificările și completările ulterioare, a stabilit că recalcularea cuantumului indemnizației lunare pentru creșterea copilului se realizează, cu respectarea limitei

maxime prevăzute de lege, la cererea persoanei îndreptățite, chiar după împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copilului cu handicap, dacă ulterior, în baza unor hotărâri judecătorești definitive, s-au acordat diferențe de drepturi salariale sau asimilate acestora, impozabile, drepturi corespunzătoare perioadei de contributivitate impuse de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

42. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că sesizarea este inadmisibilă.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

43. Temeiul de drept al prezentei sesizări îl constituie dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

44. Potrivit art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024: „(1) Prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal.

(2) Prezenta ordonanță de urgență se aplică și în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului prevăzut la alin. (1).

(3) Prezenta ordonanță de urgență se aplică indiferent de natura și obiectul proceselor prevăzute la alin. (1) și (2), de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze.”

45. Art. 2 alin. (1) din același act normativ prevede că „Dacă, în cursul judecării proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea o rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”, iar, potrivit art. 4, „Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se completează cu cele ale Legii nr. 136/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie”.

46. În contextul normativ expus, în procesele de tipul celor enumerate la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, procedura de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile presupune îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții de admisibilitate a sesizării:

- a) existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- b) completul de judecată să fie investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac;
- c) să existe o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei;
- d) chestiunea de drept invocată să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

47. Verificându-se îndeplinirea cerințelor legale în raport cu elementele sesizării, rezultă că ele sunt îndeplinite doar parțial, nefiind îndeplinite toate exigențele procedurale menționate pentru declanșarea mecanismului preîntâmpinării practicii neunitare.

48. Astfel, se constată că obiectul litigiului îl reprezintă solicitarea reclamantei de anulare a deciziei de calcul al indemnizației de creștere a copilului, emisă în baza

adeverințelor eliberate de o societate (persoană juridică de drept privat), aceasta fiind nemulțumită de faptul că nu au fost luate în considerare veniturile realizate din drepturi de proprietate intelectuală.

49. Procesul se află în curs de soluționare pe rolul Curtea de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal, în ultimă instanță.

50. Reclamanta din dosarul aflat pe rolul instanței de sesizare a obținut venituri din drepturi de proprietate intelectuală plătite de Murarum Web Developement — S.R.L., care este persoană juridică română, având forma juridică de societate cu răspundere limitată.

51. Potrivit art. 2 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, dispozițiile legii se aplică: „a) personalului din autorități și instituții publice, respectiv Parlamentul, Administrația Prezidențială, autoritatea judecătorească, Guvernul, ministerele, celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, unitățile teritoriale, autorități ale administrației publice locale, alte autorități publice, autorități administrative autonome, precum și instituțiile din subordinea acestora, finanțate integral din bugetul de stat, bugetele locale, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale; b) personalului din autorități și instituții publice finanțate din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat, bugetele locale, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale; c) personalului din autoritățile și instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii; d) persoanelor care sunt conducători ai unor instituții publice în temeiul unui contract, altul decât contractul individual de muncă; e) persoanelor care ocupă funcții de demnitate publică.”

52. Mai precis, anexele la Legea-cadru nr. 153/2017, numerotate de la I la IX, indică personalul plătit din fonduri publice a cărui salarizare o reglementează în mod unitar; au fost create astfel, în scop de sistematizare, o serie de familii ocupaționale de funcții bugetare [„Învățământ” (anexa nr. I), „Sănătate și asistență socială” (anexa nr. II), „Cultură” (anexa nr. III), „Diplomație” (anexa nr. IV), „Justiție și Curtea Constituțională” (anexa nr. V), „Apărare, ordine publică și securitate națională” (anexa nr. VI), „Administrație” (anexa nr. VIII) și funcțiile de demnitate publică (anexa nr. IX)].

53. Așadar, soluționarea cauzei în care a fost formulată sesizarea nu pune în discuție condiția ca reclamanta să fi făcut parte din categoria persoanelor salarizate din fonduri publice, astfel că nu este îndeplinită cerința ca litigiul să privească stabilirea și/sau plata altor prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice.

54. Or, în această situație se constată că nu este îndeplinită condiția de admisibilitate ce rezultă din prevederile art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, potrivit căreia ordonanța de urgență „se aplică și în procesele (...) privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului prevăzută la alin. (1)”.

55. În consecință, reținând că una dintre condițiile restrictive și cumulative de admisibilitate reglementate de art. 1 și 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, respectiv cea referitoare la existența unui litigiu care să privească drepturile la prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice, nu este îndeplinită, prezenta sesizare va fi respinsă, ca inadmisibilă.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 1.001/99/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă, în interpretarea art. 2 alin. (2) teza I și art. 3 alin. (2) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, determinarea bazei de calcul pentru stabilirea indemnizației de creștere a copilului în situația persoanelor care au realizat venituri din drepturi de proprietate intelectuală implică scăderea din acest venit numai a sumelor datorate cu titlu de impozit pe venit și, după caz, a contribuțiilor sociale obligatorii sau trebuie făcută prin raportare la prevederile Codului fiscal, respectiv prin scăderea din venitul brut și a cotei forfetare de 40%, conform art. 72 alin. (2) din Codul fiscal.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 23 iunie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Ileana Peligrad

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

